Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/1728

18.6.2024

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1728

zo 6. decembra 2023,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, ktorými sa presne stanovuje, za akých okolností sú splnené podmienky na identifikáciu skupín prepojených klientov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 ([1]), a najmä na jeho článok 4 ods. 4,

keďže:

(1) Identifikácia „skupín prepojených klientov“ v zmysle vymedzenia v článku 4 ods. 1 bode 39 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 by mala viesť k identifikácii fyzických alebo právnických osôb tak úzko prepojených idiosynkratickými rizikovými faktormi, že je obozretné zaobchádzať s nimi ako s jediným rizikom. Ak nie je jasné, do ktorej konkrétnej kategórie prepojení by sa malo klasifikovať dané prepojenie medzi rôznymi osobami, mala by prevážiť všeobecná zásada obozretnosti a malo by sa predpokladať, že existuje jediné riziko. Okolnosti, za ktorých sú splnené podmienky na identifikáciu skupín prepojených klientov, by sa preto mali chápať ako neúplné zoznamy. Prípady, keď sú fyzické alebo právnické osoby prepojené len prostredníctvom svojej závislosti od spoločných geografických alebo odvetvových vonkajších faktorov, by nemali viesť k skupine prepojených klientov.

(2) V snahe objasniť okolnosti, za ktorých je splnená podmienka kontroly na účely identifikácie existencie jediného rizika, ak sú dve alebo viaceré právnické osoby súčasťou tej istej konsolidovanej účtovnej závierky, by sa podmienka kontroly mala považovať za splnenú, a to aj v prípade, že neexistujú expozície voči kontrolujúcej fyzickej alebo právnickej osobe, pretože dominový efekt finančných ťažkostí v rámci skupiny môže vzniknúť aj vtedy, keď inštitúcia nemá voči kontrolujúcej osobe žiadnu expozíciu.

(3) Keďže vzťah kontroly sa neobmedzuje na osoby, ktoré sú súčasťou tej istej konsolidovanej skupiny, je nevyhnutné stanoviť okolnosti, za ktorých existuje jediné riziko medzi dvoma alebo viacerými fyzickými alebo právnickými osobami na základe kontroly, a to aj vtedy, keď sa nezostavuje konsolidovaná účtovná závierka, či už z dôvodu zapojenia fyzických osôb, alebo preto, že právnické osoby sú usadené v tretej krajine, alebo sa v právnom režime uplatniteľnom na tieto osoby nevyžaduje finančná konsolidácia. Konkrétne, ak má fyzická alebo právnická osoba väčšinu hlasovacích práv alebo je schopná vymenúvať alebo odvolávať väčšinu riadiaceho orgánu, alebo má rozhodujúci vplyv na inú osobu, podmienky kontroly by sa mali považovať za splnené.

(4) Okrem toho treba presne stanoviť ďalšie okolnosti, za ktorých dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby môžu predstavovať jediné riziko z dôvodu, že jedna z nich má priamu alebo nepriamu kontrolu nad inou osobou alebo inými osobami. Konkrétne, ak má fyzická alebo právnická osoba právo alebo schopnosť rozhodovať o stratégii alebo dôležitých transakciách inej osoby, alebo má právo alebo schopnosť koordinovať riadenie jednej alebo viacerých právnických osôb, tieto okolnosti by sa mali považovať za okolnosti, ktoré majú rozhodujúci vplyv, a teda spĺňajú podmienky na jediné riziko na základe kontroly.

(5) Je nevyhnutné presne stanoviť okolnosti, ktoré by sa mali zohľadniť pri posudzovaní hospodárskej závislosti na účely určenia jediného rizika. Pri hospodárskej závislosti sa vyžaduje, aby vzťah medzi fyzickými alebo právnickými osobami mal potenciál vyvolať ťažkosti s financovaním alebo splácaním a aby ho nebolo možné včas nahradiť bez vzniku nadmerných dodatočných nákladov, t. j. nákladov alebo znížených príjmov, ktoré by mohli spôsobiť ťažkosti so splácaním.

([1]) Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1.

(6) Okrem toho treba stanoviť okolnosti, za ktorých súčasne existujú podmienky kontroly a hospodárskej závislosti. Na tento účel, ak dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby predstavujú jediné riziko na základe kontroly a jedna alebo viaceré z nich sú tak úzko prepojené a vzájomne závislé od inej fyzickej alebo právnickej osoby alebo osôb, že sú hospodársky závislé, všetky tieto osoby by mali predstavovať celkové jediné riziko. Pri posudzovaní súčasnej existencie kontroly a hospodárskej závislosti by inštitúcie mali posudzovať každý prípad osobitne, pričom by mali zvážiť možné prepojenia na základe jednotlivých okolností. Ak sú osoby, ktoré sú súčasťou rôznych kontrolných skupín, prepojené aj prostredníctvom hospodárskej závislosti, všetky tieto osoby by mali byť zoskupené do jednej celkovej skupiny prepojených klientov. Takáto skupina by mala zahŕňať kontrolnú skupinu, všetky hospodársky závislé osoby a všetky osoby kontrolované týmito hospodársky závislými osobami.

(7) V snahe zohľadniť možnosť, že existencia výnimočných okolností by mohla vylúčiť existenciu jediného rizika, by inštitúcia mala byť schopná predložiť primerané dôkazy o tom, že dve či viaceré fyzické alebo právnické osoby nepredstavujú jediné riziko, a to napriek tomu, že podmienky na to, aby sa tieto osoby považovali za prepojených klientov, sú splnené. V týchto prípadoch inštitúcie nemusia tieto osoby identifikovať ako skupinu prepojených klientov.

(8) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre bankovníctvo.

(9) Európsky orgán pre bankovníctvo uskutočnil otvorené verejné konzultácie o návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého vychádza toto nariadenie, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v bankovníctve zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 ([2]),

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vzťah kontroly

1. Dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby predstavujú jediné riziko z dôvodu, že jedna z nich má priamu alebo nepriamu kontrolu nad inou osobou alebo inými osobami, keď sa od jednej z nich vyžaduje, aby zostavovala konsolidovanú účtovnú závierku, ktorá zahŕňa inú osobu alebo iné osoby v súlade s článkom 22 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ ([3]) alebo s medzinárodným štandardom finančného výkazníctva (IFRS) 10, ako sa stanovuje vo vnútroštátnom práve príslušného členského štátu.

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj na právnické osoby, ktoré nie sú zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky z dôvodu výnimiek alebo odchýlok stanovených v smernici 2013/34/EÚ alebo štandarde IFRS 10, ako sa stanovuje vo vnútroštátnom práve príslušného členského štátu.

3. Keď sa odsek 1 neuplatňuje, dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby predstavujú jediné riziko z dôvodu, že jedna z nich má priamu alebo nepriamu kontrolu nad inou osobou alebo inými osobami, za týchto okolností:

a) fyzická alebo právnická osoba má väčšinu hlasovacích práv v inej osobe alebo osobách;

b) fyzická alebo právnická osoba má právo alebo schopnosť vymenúvať alebo odvolávať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu inej osoby alebo osôb;

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

c) fyzická alebo právnická osoba dokáže uplatňovať rozhodujúci vplyv na inú osobu alebo iné osoby na základe zákona, zmluvy alebo ustanovení v memorandách alebo stanovách.

4. Keď sa odseky 1, 2 alebo 3 neuplatňujú, dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby sa môžu považovať za osoby predstavujúce jediné riziko z dôvodu, že jedna z nich má priamu alebo nepriamu kontrolu nad inou osobou alebo inými osobami, okrem iného za týchto okolností:

a) fyzická alebo právnická osoba má právo alebo schopnosť rozhodovať o stratégii alebo riadiť činnosti inej osoby alebo osôb;

b) fyzická alebo právnická osoba má právo alebo schopnosť rozhodovať o dôležitých transakciách vrátane prevodu zisku alebo straty inej osoby alebo osôb;

c) fyzická alebo právnická osoba má právo alebo schopnosť koordinovať riadenie jednej alebo viacerých právnických osôb.

5. Odchylne od odsekov 1, 2 a 3, ak inštitúcia dokáže vo výnimočných prípadoch preukázať, že napriek okolnostiam uvedeným v daných odsekoch, ktoré sú splnené v súvislosti s dvoma alebo viacerými fyzickými alebo právnickými osobami, neprevažuje jediné riziko, inštitúcia nemusí tieto osoby identifikovať ako skupinu prepojených klientov.

Článok 2

Hospodárska závislosť

1. Dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby predstavujú jediné riziko z dôvodu vzájomného prepojenia vtedy, keď v prípade, že by jedna z nich mala finančné problémy, najmä ťažkosti s financovaním alebo splácaním, by sa do finančných problémov pravdepodobne dostali aj iná alebo iné osoby, okrem iného za týchto okolností:

a) ak je pravdepodobné, že platobná neschopnosť alebo zlyhanie fyzickej alebo právnickej osoby bude mať za následok platobnú neschopnosť alebo zlyhanie inej fyzickej alebo právnickej osoby alebo osôb;

b) ak fyzická alebo právnická osoba úplne alebo čiastočne ručila za expozíciu inej fyzickej alebo právnickej osoby a táto expozícia je pre ručiteľa taká významná, že prípade uplatnenia nároku sa ručiteľ pravdepodobne dostane do finančných problémov;

c) ak značná časť hrubých príjmov alebo hrubých výdavkov fyzickej alebo právnickej osoby pochádza z transakcií s inou fyzickou alebo právnickou osobou, pričom tieto transakcie nemožno včas nahradiť bez vzniku nadmerných dodatočných nákladov;

d) ak sa značná časť tovaru vyrábaného alebo služieb ponúkaných fyzickou alebo právnickou osobou predáva alebo dodáva inej fyzickej alebo právnickej osobe a tento vzťah nemožno včas nahradiť bez vzniku nadmerných dodatočných nákladov;

e) ak značná časť pohľadávok alebo záväzkov fyzickej alebo právnickej osoby je voči inej fyzickej alebo právnickej osobe;

f) ak je očakávaný zdroj finančných prostriedkov na splatenie úverov dvoch alebo viacerých fyzických alebo právnických osôb rovnaký a žiadna z týchto osôb nemá iný nezávislý zdroj príjmu, z ktorého môže byť úver obsluhovaný a splatený v plnej výške, a očakávaný zdroj finančných prostriedkov nemožno včas nahradiť bez vzniku nadmerných dodatočných nákladov;

g) ak sa očakáva, že finančné problémy jednej fyzickej alebo právnickej osoby by spôsobili inej fyzickej alebo právnickej osobe ťažkosti s úplným a včasným splatením jej záväzkov, pretože tieto osoby nesú voči inštitúcii spoločnú právnu alebo zmluvnú zodpovednosť;

h) ak sú dve alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby pri väčšine svojho financovania odkázané na rovnaký zdroj a v prípade platobnej neschopnosti alebo zlyhania tohto zdroja financovania nemožno tento zdroj financovania včas nahradiť bez toho, aby vznikli nadmerné dodatočné náklady;

i) ak sú dve alebo viaceré právnické osoby riadené na jednotnom základe, ako sa uvádza v článku 22 ods. 7 písm. a) smernice 2013/34/EÚ;

j) ak riadiaci orgán dvoch alebo viacerých právnických osôb pozostáva z väčšej časti z tých istých osôb, ako sa uvádza v článku 22 ods. 7 písm. b) smernice 2013/34/EÚ;

k) ak väčšinu hlasovacích práv v dvoch alebo viacerých právnických osobách majú tie isté fyzické alebo právnické osoby.

2. Odchylne od odseku 1, ak inštitúcia dokáže vo výnimočných prípadoch preukázať, že napriek jednej alebo viacerým okolnostiam uvedeným v danom odseku, ktoré sú splnené v súvislosti s dvoma alebo viacerými fyzickými alebo právnickými osobami, neprevažuje jediné riziko, inštitúcia nemusí tieto osoby identifikovať ako skupinu prepojených klientov.

Článok 3

Kombinácia vzťahov kontroly a hospodárskej závislosti

1. Tri alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby predstavujú jediné riziko, ak dve alebo viaceré z týchto osôb predstavujú jediné riziko prostredníctvom kontroly v súlade s článkom 1 (kontrolná skupina) a jedna alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby sú prepojené s jednou alebo viacerými osobami, ktoré sú súčasťou kontrolnej skupiny, prostredníctvom hospodárskej závislosti v súlade s článkom 2.

2. Ak je osoba, ktorá je prepojená prostredníctvom hospodárskej závislosti, ako sa uvádza v odseku 1, súčasťou inej skupiny prepojených klientov, všetky osoby, ktoré buď táto hospodársky závislá osoba kontroluje, alebo sú samy hospodársky závislé od tejto osoby, tiež predstavujú s osobami kontrolnej skupiny uvedenými v odseku 1 jediné riziko.

3. Odchylne od odsekov 1 a 2, ak inštitúcia dokáže vo výnimočných prípadoch preukázať, že napriek okolnostiam uvedeným v daných odsekoch, ktoré sú splnené v súvislosti s tromi alebo viacerými fyzickými alebo právnickými osobami, neprevažuje jediné riziko, inštitúcia nemusí tieto osoby identifikovať ako skupinu prepojených klientov.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 6. decembra 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN